

XXVI Assemblea General de la FIMCAP

Westmalle, Bèlgica, Agost de 2019

El valor del Joc

DECLARACIÓ DE LA MISSIÓ

Introducció

La FIMCAP, una organització catòlica i intercontinental que aplega organitzacions juvenils, reconeix que el joc és essencial per la vida dels infants, dels adolescents i joves i dels adults. És important per infants, joves i adults el fet de jugar, aquesta afirmació està recolzada per l'article 31 de la Convenció dels Drets dels Infants¹. Aquesta convenció fins i tot va més enllà, afirmant que el joc és un dret bàsic per tots els infants.

- 1. Els Estats membres reconeixen el dret de l'infant al descans i al lleure, al joc i a les activitats d'esbarjo adequades a la seva edat, i a participar lliurement en la vida cultural i les arts.*
- 2. Els Estats membres han de respectar i promoure el dret de l'infant a participar plenament en la vida cultural i artística i han d'afavorir oportunitats de participació en activitats culturals, artístiques, recreatives i de lleure.*

Però hem de recordar que el dret a joc no és l'únic dret dels infants que s'ha d'assolir. Els infants també tenen el dret a ser estimats i cuidats, el dret a la salut i a la satisfacció. Tenen dret a l'educació, a l'alimentació, a l'habitatge i a la seguretat. Si els infants tenen aquests drets fonamentals satisfets, els infants poden jugar.

Durant la XXVI Assemblea General s'ha analitzat el valor del joc, i l'experiència dels moviments juvenils de tot el món, ens col·loca en una posició privilegiada per assegurar que el dret al joc dels infants s'implementi.

Què és el joc?

Quan parlem del joc ens referim a una activitat organitzada que segueix unes normes establertes i que pot tenir un líder clar, és el que anomenem "joc dirigit". Però una altra definició de joc també s'entén com una activitat lliure de normes, o on aquestes es van desenvolupant a mesura que es juga. Aquest és l'anomenat "joc no dirigit". En aquesta declaració quan es parla del joc, s'inclouen ambdues formes.

Jugar és important pel desenvolupament holístic dels infants. Experimenten molts valors com la pau, la responsabilitat, la igualtat, el respecte, la justícia i la solidaritat, valors importants per la FIMCAP i per a la societat. Els infants i joves també aprenen i practiquen moltes habilitats, com la comunicació, el lideratge, el compartir i el pensament crític entre moltes altres.

També estem convençuts que jugar, només pel plaer de jugar i divertir-se, té un valor pels infants i joves. El joc uneix infants, joves i adults; sense importar el gènere, les creences, l'edat, la nacionalitat o la visió política. Jugar és una manera de viure.

¹ Convenció sobre els Drets dels Infants, Nacions Unides, Nova York, 20 de Novembre de 1989

Els centres d'esplai poden proporcionar espai i temps on els infants poden divertir-se i jugar de manera despreocupada. Els infants poden explorar-se i conèixer-se a ells mateixos i els seu voltant, sense la pressió d'haver d'aprendre o d'aconseguir alguna cosa.

Jugar no només té valor per als individus, també ajuda al desenvolupament de la societat. Si els infants i joves aprenen a ser creatius i imaginatius, seran capaços de trobar solucions noves i creatives. Els infants són els líders del demà. Els centres d'esplai els apoderen per agafar responsabilitats des de ben petits i també poden contribuir a la cohesió social. Quan els infants i joves juguen, interaccionen amb les altres persones. Jugar és la millor manera i la més divertida per aconseguir la unitat en la comunitat.

Les organitzacions membres de la FIMCAP posen el joc al centre de les seves activitats. El joc pot ser un objectiu per si mateix, també pot ser una manera de transmetre un missatge o per ajudar a infants i joves a descobrir i aprendre. Jugar és divertit i imaginatiu. Hi ha infinites maneres d'expressar una idea a través del joc. Els monitors i monitores haurien de ser persones creatives, innovadores, capaces d'improvisar i necessiten explorar totes les opcions possibles, no només en les preparacions, però també durant els jocs. Una avaluació del joc pot ajudar a millorar-lo. Els jocs han de tenir en compte les necessitats del grup i dels individus, i respectar els límits personals dels jugadors/es. S'han de desenvolupar en condicions segures i han de respectar els valors de l'organització membre i de la FIMCAP

Societat

En societats de tot el món, el temps i l'espai per jugar són cada vegada més limitats. Les raons d'aquest fet inclouen la privatització i l'increment de les restriccions de l'espai públic, l'urbanisme, la reducció del temps lliure i els canvis tecnològics. La FIMCAP exigeix que s'abordi aquest fet amb caràcter prioritari.

Família

La família és la unitat bàsica de la societat, és el primer espai segur on els infants poden jugar i explorar mentre juguen. Els infants porten les seves experiències des de la seva llar fins a la societat, i per tant quan surten de la seva zona de confort, necessiten sentir que jugar està bé. Els centres d'esplai poden donar als infants l'oportunitat de jugar quan aquests no la poden tenir a casa.

Els centres d'esplai han d'interessar-se per les famílies, i aquestes en la seva visió del joc i en l'establiment de bones relacions amb els centres d'esplai.

Església

Com el Papa Francesc diu a la seva exhortació Apostòlica *Cristus Vivit*, "La joventut és més que un període de temps, és un estat d'ànim. És per això que una institució tan antiga com l'Església pot renovar-se i tornar a ser jove en diverses etapes de la seva llarguíssima història.

La gent jove pot ajudar a mantenir l'Església jove, a no deixar-la caure en la corrupció, a fer-la tirar endavant, a prevenir-la de l'orgull i del sectarisme, a ser més pobre i testimoniar millor, a prendre partit pel pobre i pel desconegut, a lluitar per la justícia i la humilitat i a deixar-se desafiar. La gent jove pot oferir a l'Església la bellesa de la joventut mitjançant la renovació de

*la seva capacitat d'alegrar-se amb els nous inicis, de donar-se a ella mateixa sense cap reserva, de renovar-se i d'anar aconseguint èxits cada vegada més grans"*²

El missatge de Jesucrist és fer del món un lloc millor pels éssers humans. La FIMCAP, com a part de l'Església, som defensors del dret a jugar dels infants. Podem ajudar a l'Església a descobrir el poder del joc, de manera que els apoderi i esdevinguin part de la comunitat.

La FIMCAP vol treballar en col·laboració amb l'Església per convèncer la resta de la societat sobre el valor del joc. Si ens proporciona els mitjans necessaris, l'Església ens ajuda a aconseguir aquest objectiu.

Comunitats locals

Les comunitats locals exerceixen un paper vital en la formació de la personalitat dels infants i dels joves. Mentre algunes comunitats locals reconeixen el valor del joc tot proporcionant espais i equipaments, n'hi ha d'altres on els infants i joves lluiten per trobar un espai per jugar. Els centres d'esplai han d'ajudar a aquestes comunitats a trobar i donar forma a espais per a que els infants i joves puguin reunir-se per jugar, estar despreocupats i per a divertir-se en els seus barris. Si ens proporcionen els mitjans necessaris les comunitats locals ens ajuden a assolir aquest objectiu.

Escola

L'escola és moltes vegades la segona casa per infants i joves, on poden aprendre i créixer. Els centres d'esplai poden ajudar a les escoles a crear i donar forma a espais per a què els infants juguin. Una bona relació entre l'escola i els moviments juvenils poden facilitar aquest procés.

Conclusió

La FIMCAP reconeix el valor del joc. Hem de conscienciar sobre el valor del joc i promoure'n la seva acceptació.

La FIMCAP exigeix als responsables polítics que proporcionin espais de joc adequats, segurs, inclusivament i accessibles a infants, joves i adults de qualsevol gènere, ètnia o situació econòmica, capacitats, afiliació i qualsevol tipus de diversitat.

La FIMCAP farà tot el que estigui a les seves mans per garantir que el joc no es polititza ni es comercialitza.

La FIMCAP recomana preservar i promoure el valor del joc en tots els processos educatius, incloent l'educació formal, la no – formal i la informal.

La FIMCAP encoratja a la gent jove a ser part activa de la presa de decisions i de l'elaboració de polítiques en general, però particularment en qüestions relacionades amb el valor del joc.

² http://w2.vatican.va/content/francesco/en/apost_exhortations/documents/papa-francesco_esortazione-ap_20190325_christus-vivit.html